

Polska

W niniejszej części przedstawiono zarys systemu sądownictwa w Polsce.

Organizacja wymiaru sprawiedliwości – systemy sądownictwa

W rozdziale VIII Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącym sądów i trybunałów wymienione są instytucje sprawujące wymiar sprawiedliwości w Polsce, czyli:

Sąd Najwyższy

sądy powszechne

sądy administracyjne

sądy wojskowe

Administracja sądowa

Rodzaje sądów - krótki opis

System **sądów powszechnych** tworzą sądy apelacyjne, sądy okręgowe i sądy rejonowe. Do właściwości tych sądów należą m.in. sprawy z zakresu prawa karnego, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, handlowego oraz prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – z wyjątkiem przypadków, w których właściwe są inne, szczególne sądy np. sądy wojskowe). Sądy powszechne prowadzą także księgi wieczyste, jak również rejestr zastawów, Krajowy Rejestr Sądowy oraz Krajowy Rejestr Karny.

System **sądów administracyjnych** tworzy Naczelny Sąd Administracyjny oraz wojewódzkie sądy administracyjne - jeden na województwo lub większą liczbę województw.

Najwyższym organem władzy sądowniczej w Polsce jest **Sąd Najwyższy**. Sprawuje on kontrolę sądową nad orzeczeniami wszystkich pozostałych sądów, zapewniając spójność wykładni prawa oraz praktyki sądowej. Sąd Najwyższy nie jest zaliczany do sądów powszechnych.

W polskim systemie prawnym **Trybunał Konstytucyjny** nie jest uważany za sąd powszechny. Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach:

zgodności ustaw i umów międzynarodowych z konstytucją

zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie

zgodności przepisów prawa wydawanych przez centralne organy państwowe z konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami

zgodności z konstytucją celów lub działalności partii politycznych

skarg konstytucyjnych.

Trybunał Stanu orzeka w sprawach, w których osoby piastujące obecnie lub w przeszłości najwyższe stanowiska w państwie są posądzone o naruszenie konstytucji lub innych aktów prawnych.

Hierarchia sądów

Sądy rejonowe – zasadniczo pierwsza instancja

Sądy okręgowe – instancja odwoławcza lub pierwsza instancja w określonych przypadkach

Sądy apelacyjne – instancja odwoławcza

Sąd Najwyższy – najwyższy organ władzy sądowniczej.

Prawnicze bazy danych

Informacje dotyczące wszystkich sądów powszechnych, ich stron internetowych oraz danych kontaktowych (adresy, numery telefonów, adresy e-mail, itp.) znajdują się na stronie [polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości \(informacje dotyczące sądów\)](#).

Ostatnia aktualizacja: 10/12/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się

w informacji prawnej.